



# Kompletterande material för undervisning med kopieringslicens

Högskolor



Kopioisto

# Hälsningar från Kopiosto!

Visste du att alla högskolor har skaffat vår kopieringslicens? Det här betyder att du med respekt för upphovsrättigheterna kan kopiera tämligen omfattande mängder kompletterande material för din undervisning och forskningsverksamheten i din högskola.

I den här broschyren hittar du närmare information om hur du kan utnyttja kopieringslicensen i din undervisning.

## Du kan kopiera material som kompletterar undervisningen

Kopieringslicensen möjliggör kopiering av kompletterande material för undervisning. Med kopieringslicensen får man kopiera, skriva ut, skanna och fotografera bilder, artiklar, noter, sångtexter, broschyrer samt utdrag från webbplatser, böcker, forskningsrapporter och andra publikationer inom ramarna för licensen.

Kopiorna får också fogas till eget material, ett prov du har utarbetat eller urvalsprovet i din högskola och delas till studerande som kursmaterial.

Även de studerande får kopiera bilder och utdrag till sina egna projekt- eller studiearbeten.

Kopieringslicensen gör det möjligt att komplettera undervisningsmaterialet och liva upp undervisningen.



### Beställ utbildning!

I frågor om upphovsrätt och kopiering av verk kan du alltid direkt kontakta oss. Du kan också beställa en avgiftsfri upphovsrättsutbildning av oss för din högskola.

[neuvonta@kopiosto.fi](mailto:neuvonta@kopiosto.fi)



### Upphovsrättskunskap från Kopiraittila högskola

Du kommer väl ihåg att använda Kopiraittila högskola som stöd för studier och undervisning. Kopiraittila högskola är en upphovsrättswebbplats som erbjuder heltäckande upphovsrättskunskap samt en frågesport för att testa den egna kunskapen.

[www.kopiraittila.fi](http://www.kopiraittila.fi)



## Med kopieringslicensen får du kopiera

- i den omfattning som licensen tillåter
- om verken eller publikationerna inte omfattas av förbud eller begränsning som anges i licensensvillkoren.

### MAN FÅR KOPIERA FRÅN FÖLJANDE KÄLLOR:

- tryckta publikationer
- från verk, till exempel bilder eller textmaterial, som har publicerats på internet med rättsinnehavarens samtycke
- från e-böcker eller övriga digitala publikationer, både sådana publikationer som är bakom en betalvägg och som du har tillgång till genom avtal eller beställning, och sådana som är fritt tillgängliga



## Med kopieringslicensen får du inte kopiera

- uppgifts- och facitböcker
- förläggarens digitala läromaterial
- digitala notpublikationer
- digitala standarder
- verk från digitala tjänster som har ett eget avtal eller en egen licens, till exempel SFS Online-tjänsten eller tjänsten RT-kortisto
- verk av privatpersoner som de delat i sociala medier, diskussionsforum, bloggar eller tjänster för bilddelning
- verk eller publikationer som rättsinnehavaren förbjudt kopiering och användning av genom Kopiostos licens. Se listan: [www.kopiosto.fi/forbudslista](http://www.kopiosto.fi/forbudslista)

### OBS! KOPIERINGSLICENSEN OMFATTAR INTE VERK SOM HAR SINA EGNA LICENS- ELLER ANVÄNDNINGSRÄTTIGHETER, SÅSOM

- audiovisuella verk, till exempel videor
- inspelningar som enbart består av musik
- datorprogram och -spel samt databaser
- verk vars kopierings- och användningsrätt grundar sig på en CC- (Creative Commons) eller motsvarande öppen licens eller användningsrätt.

Kom ihåg att alltid ange upphovsmannens namn och källa, t.ex. namnet på en bok, tidning eller webbplatsens namn i samband med det kopierade materialet!

## Hur du får dela kopiorna

Du får dela kopior till eleverna i pappersformat eller digitalt i en sluten kursplattform som används i din högskola. Materialet du kopierat till kursplattformen eller materialet du sammanställt får enbart vara tillgänglig för den undervisningsgrupp som kopiorna är avsedda för.

Digitala kopior och inspelningar får vara tillgängliga för din undervisningsgrupp i den slutna kursplattformen under studieperioden, kursen eller den motsvarande studiehelheten.

Med kopieringslicensen får du kopiera bilder, texter och publikationer för forskningsändamål i den utsträckning som forskningen förutsätter, om kopiering är nödvändig för att främja forskningen. Du får lagra kopiorna du gjort för forskningen på högskolans slutna datanät eller på en server så att kopiorna är tillgängliga för den forskningsgrupp som kopiorna tillverkats för. Du får också förmedla kopiorna till forskningsgruppen per e-post.

### Kom ihåg!

- Uppge alltid uppgifterna om upphovsmannen och källan på det kopierade eller i samband med den.
- Av kopierat material eller delar av det får inte samlas en materialbank som är gemensam för andra lärare eller hela högskolan.
- Innehåll som kopierats med kopieringslicens kan inte markeras med CC-licens. För användning av en CC-licens krävs tillstånd av det ursprungliga innehållets upphovsrättsman eller rättsinnehavare.
- När du använder olika plattformar och applikationer, kontrollera att endast din undervisningsgrupp har åtkomst till det kopierade materialet eller inspelningen. Med kopieringslicensen får du inte dela material öppet på nätet eller i andra tjänster.

## Hur mycket du får kopiera



### Publikationer

Högst 20 % av publikationen, dock inte mer än 20 sidor per publikation.



### Webbplatser

20 bilder eller sidor som motsvarar storleken A4 per webbplats.



### Artiklar, broschyrer och motsvarande små tryckalster

En hel artikel, reklam, broschyr eller annat litet tryckalster. Högst 20 artiklar per tidning eller webbtidning.



### Noter och sångtexter

10 sidor per publikation, högst hälften av publikationen.



### Bilder, texter och publikationer för forskningsändamål

I den omfattning som forskningen förutsätter

Kopiering av en enskild bild från en webbplats eller en tryckt publikation räknas som kopiering av en sida.

Syftet med kopiering är inte att ersätta anskaffning av ursprungliga produkter, till exempel kursböcker eller tidningsprenumerationer.

## Bekanta dig med kopieringslicensens närmare licensvillkor

Detaljerade licensvillkor för kopieringslicensen hittas här:

[kopiosto.fi/hogskolelicens](https://kopiosto.fi/hogskolelicens)



## Rapportera materialet du kopierat för de kreativa branschernas väl

Vi i Kopiosto behöver få information om verk som kopierats för att kunna betala kopieringsersättningar åt verkens upphovsman och andra rättsinnehavare. Du kan hjälpa oss med det här genom att rapportera kopior du framställt i vår Rapporteringstjänst:

[kopiosto.fi/rapportointi](https://kopiosto.fi/rapportointi)

De kreativa branscherna tackar!



## Till exempel så här kan du utnyttja materialen i din undervisning med kopieringslicensen

### Tilläggsmaterial för undervisning

Du får kopiera eller skanna utdrag och artiklar från böcker, tidningar och broschyrer som tilläggsmaterial för undervisning. Du kan till exempel skanna utdrag ur olika böcker i den omfattning som licensen tillåter och sammanställa ett kursmaterialpaket.

Du får också kopiera till exempel aktuella artiklar från webbtidningar och vetenskapliga tidningar för att stöda undervisningen eller som kursmaterial. Du får kopiera artiklar inom den omfattning som licensen tillåter även från tidningar som är bakom en betalvägg, om du eller läroanstalten har tillgång till webbtidningen genom prenumeration.

### Bilder och material för undervisningsmaterial

Du får kopiera bilder, tidningsartiklar, kartor, diagram, tabeller och andra texter från inhemska och utländska webbplatser och publikationer för ditt undervisningsmaterial. Även de studerande får kopiera bilder och utdrag till sina projekt- och övningsarbeten med kopieringslicensen.

Bilder, artiklar och annat textinnehåll får kopieras ur den ursprungliga publikationen eller andra lagliga källor. När du kopierar material från webbsidor, märk väl att bilder och annat material ska vara uppladdade på sidorna lagligt, det vill säga med upphovsmannens och andra rättsinnehavares samtycke.

### Kopiering av noter och sångtexter

Du får kopiera och skanna noter och sångtexter för undervisningsändamål.

I regel ska de som uppträder i offentliga framföranden ha originalnoterna. Med kopieringslicensen får man dock använda kopierade noter och sångtexter i läroanstaltens egna avgiftsfria tillställningar såsom elevkonserter, där publiken främst är läroanstaltens personal, studerande och deras anhöriga.

Du kan till exempel kopiera, skanna eller själv skriva sångtexter och projicera dem med en projektor på festsalens vägg.

### Sammanställning av nätbaserad kurs

För en nätbaserad kurs får du kopiera och skanna material liksom vanligt i undervisningen. Du kan lagra kopierade material i en sluten kursplattform som är tillgänglig för undervisningsgruppen.

Om du vill publicera den nätbaserade kursen eller material som delas i den och som samlats med stöd av kopieringslicensen i det öppna nätet, måste du eller högskolan skaffa tillstånd av upphovsmannen eller övriga rättsinnehavare till de verk du använt för att publicera materialet. Med kopieringslicensen får man inte publicera eller dela det kopierade materialet öppet på nätet.

### Distansundervisning

Inom distansundervisningen får du visa bilder och läsa textmaterial och annat innehåll.

I en inspelning av undervisningssituationen får synas verk som visats och framställts under undervisningen och som omfattas av kopieringslicensen. Du får dela inspelningen till din undervisningsgrupp i en sluten kursplattform som används i din läroanstalt. Inspe­ling av utbildningstillfället förutsätter även din eller någon annan utbildares medgivande.

Under distansundervisning får man spela upp ljudinspelningar som hör till en tryckt lärobok. Du kan även i nödvändiga delar lagra en inspelning i en sluten kursplattform. Digitala ljudfiler i läromaterialet får användas i enlighet med deras egna licenser.

I distans- och nätbaserad undervisning kan man till skillnad från vanlig undervisning kopiera delar av en uppgifts- eller facitbok som behövs för att rätta

uppgiften, förutsatt att studerande och läraren har i sin ägo den ursprungliga uppgifts- eller facitboken.

### Kopiering av material som en del av ett prov eller högskolans urvalsprov

Du får skanna och kopiera bilder, artiklar och utdrag ur böcker, tidningar och andra tryckta publikationer samt webbplatser som en del av en provuppgift eller högskolans urvalsprov. För att kopiera noter för urvalsprovet krävs ett skilt tillstånd av förläggaren.

### Bearbetning av verk

Du får bearbeta bild- och textmaterial i liten utsträckning. Du kan till exempel lägga till markeringar såsom pilar eller cirklar i texten för att förtydliga ämnet som undervisas.

Du får också använda texter i undervisningssituationen för till exempel översättningsövningar eller för att skapa en fylla-ord-i-luckor uppgift av en artikel genom att täcka över vissa ord. Du kan också bearbeta kopierade bilder genom bildbehandling eller för att göra mem. Även studerande får genom kopieringslicensen behandla bilder eller öva textöversättning som en del av undervisningen.

Bearbetningarna som framställs får enbart användas i undervisningen. Du får inte dela eller publicera de bearbetade bilderna eller texterna för övriga syften eller utanför den egna undervisningsgruppen. Kopieringslicensen ger inte tillstånd att bearbeta noter, sångtexter eller förläggarens undervisningsmaterial.

## Kopioisto arbetar för det kreativa arbetet

Vi på Kopioisto möjliggör ansvarsfull användning av de publikationer och audiovisuella verk som omfattas av upphovsrätten. Samtidigt säkerställer vi att yrkesverksamma inom den kreativa branschen får de ersättningar de har rätt till för användningen av deras verk. Vi är Finlands mest omfattande upphovsrättsorganisation för skapande verksamhet.

[www.kopioisto.fi](http://www.kopioisto.fi)



@Kopioisto

